

Ganzenvencomplex (H8)

bezocht op 5 en 6 augustus 2003 door Ad van Poppel (NM) en David Tempelman (verslag) en op 12 augustus 2003 (H8b)

De voornaamste planten zijn waterlelie, pitrus en pijpenstrootje. Pijpenstrootje staat het dichtst op de twee dijkes, die ooit zijn aangelegd, mogelijk ten behoeve van vervening (Ad van Poppel). De hoeveelheid is hier te schatten op 2 kuub per vierkante meter. Elders is het pijpenstrootje te schatten op 1 kuub per vierkante meter. Waar bovengroei is van dennen/berken is het meestal ijler, mogelijk zo'n 0,5 kuub per vierkante meter. Dit zijn grove schattingen van de volumina. Pitrus is indien aanwezig steeds in grote, zware pollen. 1 kuub materiaal per vierkante meter lijkt reëel.

H8a

Dit is veruit het grootste ven in het Ganzenvencomplex. Het valt 's zomers niet droog behalve misschien in extreme zomers.

Het water is helder, donkerbruin (kleur als Duikersven), met een doorzicht van 30 cm. Het heeft een lage pH, 4,7, het EGV is 58 $\mu\text{S}/\text{cm}$ bij een watertemperatuur van 29°C.

Het ven is voor 60% bedekt met waterlelie. Daaronder, maar ook elders, ligt een flinke baggerlaag. De bagger is fijn en donkerbruin. De hoeveelheid wisselt sterk, van 0 – 80 cm en is gemiddeld 40 cm. De waterdiepte varieert ook sterk, van 40 – 140 cm en is gemiddeld zo'n 60 cm.

Langs de zuidwest- en zuidoever staat een 5 m brede pitrusstrook. Aan de oostkant begrenst een dijkje vol pijpenstrootje het ven. Ook aan de noordkant staat pijpenstrootje als ondergroei van berk. Deze oevers zijn alle steil. De westoever is normaal en is begroeid met pijpenstrootje, daarachter bos met pijpenstrootje.

Waargenomen: IJsvogel, Waterral, Kuifeend met twee pulli.

Foto: het grote ven H8a op 5 augustus 2003.

H8b

Dit is een vrij groot, permanent ven. Het noordelijke deel is diep: tot maximaal 110 cm. Gemiddeld ligt er zo'n 25 cm bagger.

De noordoever is steil en begroeid met pijpenstrootje en dennen. In het zuidelijk deel zijn de oevers vlak en staat enorm veel pitrus. In de oostpunt staat een beetje waterlelie.

Een dijkje grenst het ven af van het westelijk ervan gelegen ven H8a. Dit dijkje staat dicht bepakt met pitrus. Op het schiereiland in het westelijk deel van het ven staat pijpenstrootje met dennen.

Foto invoegen: H8b_O-kant_ri_ZW

Foto: ven H8b, gezien vanaf de oostoever richting zuidwest. Foto genomen op 6 augustus 2003.

Foto invoegen: H8b_ri_W

Foto: ven H8b, gezien vanaf de oostoever richting west. Op de achtergrond het met pijpenstrootje bepakte dijkje wat H8b scheidt van H8a. Rechts de noordoever. Links achter de zuidwestkant van het ven met pitrus.

H8c

Dit is een klein ven wat bijna helemaal vol pitrus staat.

Er staat 20 – 30 cm water met daaronder een dikke laag bagger / afgestorven veenmos. Deze laag is tot 80 cm dik, gemiddeld waarschijnlijk 50 cm dik. Er staat veel (water-)veenmos, op sommige plekken ook vrij veel knolrus. Het ven is omzoomd door pitrus en dit bedekt ook ruim de helft van het wateroppervlak. Hier en daar staan ook pollen pijpenstrootje in en langs het water.

Aan de westkant is een waardevol deel met wat snavelzegge, veenpluis en zelfs een tweetal plantjes Kleine zonnedauw. Deze staan op een pol pijpenstrootje.

Aan de noordkant begrenst een 15 m brede strook het ven; daarachter ligt H8a. Op deze strook staan jonge dennen, met pijpenstrootje als ondergroei.

Aan de zuidkant scheidt een 10 m brede strook het ven van het zuidelijk van H8c gelegen ven H8d. Deze strook is begroeid met pijpenstrootje, met hiertussen wat bosbes en dopheide.

Op het dijkje aan de oostkant is het pijpenstrootje zeer hoog, en zal zo'n 2 kuub / m² zijn; elders in het 1 kuub / m².

Er vlogen Keizerlibel en Koraaljuffer.

Foto: ven H8c uit het Ganzenvencomplex. Op de achtergrond de noordoever van het ven met daarop jonge dennen (daar weer achter ligt het grote ven H8a). Op een dergelijke pol pijpenstrootje als rechts midden op de foto stonden twee plantjes Kleine zonnedauw. Foto genomen op 5 augustus 2003.

H8d

Dit is een vrij klein ven, met wat veldjes waterlelie. De oevers zijn vlak in het westelijk en zuidelijk deel en steil langs de noord- en oostkant. Waarschijnlijk droogt het niet helemaal op behalve in extreme zomers. Het zuidoostelijk deel is ondieper en was op 5 augustus 2003 aan het opdrogen. Het open gedeelte is zo'n 40 cm diep. Daar ligt 20 – 25 cm stevige bagger. Gemiddeld ligt er 15 cm bagger. Er staat ook veel waterveenmos.

In de ondiepe zuidoostelijk hoek van het ven ligt een mat van knolrus, en er staat hier veenmos en waternavel.

De waterlelie bedekt zo'n 15% van het ven. Pitrus staat bijna overal in een brede strook langs de vlakke west- en zuidoevers. Het ondiepe zuidoostelijke deel staat er ook vol mee. De noord- en oostoevers staan vol pijpenstrootje. Hier en daar staan ook wat berkjes en halverwege de oostkant staan enkele gagelstruiken.

Er werden ook waargenomen IJsvogel, Waterral, Koraaljuffer en Watersnuffel.

Foto: ven H8d in het Ganzenvancomplex is deels bedekt met waterlelie. Langs de oevers en in het ven staat ook zeer veen pitrus. Foto genomen op 5 augustus 2003.

H8e

Dit is een vrij klein ven, vol met waterlelie. De oevers zijn vlak in het westelijk deel en steil langs de oostkant. Waarschijnlijk droogt het niet op behalve in extreme zomers.

Het water staat vol waterlelie, zo'n 85% van het ven wordt erdoor bedekt. Er staat zo'n 30 cm water in het ven. Hieronder ligt een baggerlaag van gemiddeld zo'n 30 cm dik, mogelijk in het midden nog wat dikker. Er is geen waterveenmos gezien.

Het ven is vrijwel geheel omzoomd met een 5 m brede strook pitrus. Aan de oostkant begrenst het dijkje het ven. Hierop staan grote, dichte pollen pijpenstrootje. Achter deze strook staat pijpenstrootje en er zijn ook enkele kleine heideveldjes. Deze zijn niet zo heel erg vergrast. Aan de noordwestkant van het ven staat bovendien kleine veenbes.

Foto: ven H8e gezien in noordoostelijke richting. Foto genomen op 5 augustus 2003.

H8f

Dit is een klein ven met een brede zoom van pitrus eromheen. Er staat slechts weinig water, zo'n 10 cm maar plaatselijk werd wel een dikke baggerlaag gemeten, tot 80 cm. Vermoedelijk ligt er

gemiddeld zo'n 50 cm bagger. De oever aan de westkant is steil, aan de overige kanten normaal. Mogelijk valt het in droge zomers droog.

Er staat vrij veel knolrus en waterveenmos in het water. Bijzondere planten staan er niet in het ven.

Het pitrus groeit plaatselijk ook in het ven. Aan de oostkant ligt een berkenbosje. Achter de pitrus staat pijpenstrootje. Ten noorden van het ven (tussen H8f en H8j) staat een veldje dopheide en wat veenpluis. Oostelijk hiervan staan adelaarsvarens. Een mooi dopheideveldje staat ook aan de oostkant van het ven.

Op het dijke (tussen dit ven en H8e) staan zeer grote pollen pijpenstrootje. Naar schatting $1 \text{ m}^3/\text{m}^2$.

Foto: ven H8f van het Ganzenvancomplex. Dit ondiepe ven heeft een dikke baggerlaag en is omzoomd en plaatselijk volgegroeid met pitrus. Foto 6 augustus 2003.

H8g en H8h

H8h wordt hier opgevat als het noordelijke deel van dit ven, H8g als het zuidelijke deel.

Deze vennen drogen in droge zomers waarschijnlijk helemaal op. De oevers zijn vlak, behalve de noordoever van H8h die steil is.

H8h is een ondiep ven, zo'n 20 cm diep met een 20 cm dikke baggerlaag. Aan de oostpunt staat vrij veel veenpluis, en groeit wat waterlelie, maar verder is het ven omzoomd en deels dichtgegroeid met pitrus en pijpenstrootje; de hele oostelijke helft staat vol met pollen van deze twee planten. In het water staat veel knolrus en er ligt veel bruin flab op het water. Langs de oevers staat vrij veel *E. multicaulis*.

Ten noorden van H8h is het terrein wat hoger en hier staan adelaarsvarens, pijpenstrootje en struikheide.

Tussen het noordelijke en zuidelijke deel staat een schiereiland met adelaarsvarens en berken (in het westelijk deel ervan) en een veldje struikheide (in oostelijk deel ervan).

H8g is ook ondiep, 20 cm, met 5 – 20 cm bagger erin. Aan de oostpunt ervan staat veel veenpluis en vrij veel knolrus. Aan de zuidkant staat veel veenpluis met veenmos en pijpenstrootje ertussen. Langs de oevers staat hier en daar ook veel *E. multicaulis*.

Tussen het ven H8g en het pad, wat Sectie 3 begrenst, staan ook wat berkjes.

Foto: het ven H8h, gezien vanaf de noordkant ervan in zuidwestelijke richting. Op de achtergrond rechts het berkenbosje wat ven H8f aan de oostkant begrenst. Links is een mat van *E. multicaulis* te zien. Foto genomen op 6 augustus 2003.

H8i en H8j

H8i wordt hier opgevat als het zuidoostelijk gelegen gedeelte; H8j als het langgerekte noordelijke deel. Deze vennen drogen in droge zomers waarschijnlijk helemaal op. De oevers zijn vlak.

In H8i is chemie gemeten: pH 5,07, EGV 114 $\mu\text{S}/\text{cm}$ bij een watertemperatuur van 26,3°C. Het water is bruin.

Deze vennen worden voor een groot deel omgeven door homogene pitrusoevers en ook staat het pitrus op veel plekken in het water. Aan de oostkant worden de vennen begrensd door een dijkje vol met pijpenstrootje, waarachter het ven H6 ligt. Ten noorden begrenst een bosje met berken en dennen het ven. Ten zuiden ervan is pijpenstrootje.

H8i is 30 cm diep, en geheel omzoomd door pitrus. De bodem wordt bedekt door bagger en (afgestorven) veenmos, samen een laag van 10 cm dik. Aan de zuidkant staat ook nog vrij veel *E. multicaulis*. In droge zomers droogt het waarschijnlijk op.

H8j is voor 1/3^e deel dichtgegroeid met pitrus. De noordoever (met het dennen – berkenbosje erop) is steil. De overige oevers zijn vlak. In droge zomers droogt het waarschijnlijk op. Er staat zo'n 20 cm water boven een 15 cm dikke baggerlaag.

In het verlengde van H8i, in zuidwestelijke richting (tussen de noordpunt van H8f en de zuidwesthoek van H8i) ligt een ondiep, drooggevalen gedeelte van 75 bij 15 m met voornamelijk veenpluis. Ook is op veel plekken een drooggevalen knolrusmat te zien en opgedroogd veenmos.

Foto invoegen: H8i & j_NO-kant

De noordkant van ven H8j. Op de achtergrond het dennen-berkenbosje. Op de voorgrond de noord-oosthoek, die vol pitrus staat. Foto genomen op 6 augustus 2003.